

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.-
za pol leta " " 13.-
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 28.-
za ostalo inozemstvo " 35.-

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.-
za pol leta " " 12.-
za četrt leta " " 6.-
za en mesec " " 2.-
V upravl. prejemam mesečno K 1.90

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniški sedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dober svet.

Slovensko ljudstvo je kakor znano v narodnostnem oziru skrajno miroljubno. Na Kranjskem živi majhna peščica Nemcev — 4% — poleg 96% Slovencev, ne da bi se s strani slovenskega ljudstva Nemcem godila najmanjša krivica. Ker Nemci žive kompaktno, kakor v Kočevju, uživajo naravnost neko avtonomijo, kakor je ne uživa nobena narodna manjšina v celi avstro-ogrski državi. Če bi se Čehi na Nižje Avstrijskem, Slovenci na Koroškem in Štajerskem, Slovaki na Ogrskem v nacionalnem oziru mogli tako neovirano razvijati kakor se kranjski Nemci, bi narodnostnih sporov v naši državi že davnej več ne bilo. Če se še upoštevata, kako vlada kranjske Nemce ne samo štiti, ampak še preko meje stroge pravčnosti protežira, moremo upravičeno trditi, da se Nemec na Kranjskem prav tako dobro počuti kakor v samonemških deželah. Vsega obžalovanja in obsojanja vrednih izgrede proti kranjskim Nemcem ni nikoli povzročalo slovensko ljudstvo, bili so sad nepremišljenega hujškanja od strani turbulentnih politično neodgovornih elementov, krivi so jih pa s svoje strani bili tudi Nemci sami. V zadnjih petdesetih letih so vsega skupaj bile samo tri večje demonstracije proti Nemcem, v katerih se od Janča pa do Gruna in september-skih dogodkov ni niti enemu Nemcu zgodila nobena zares občutna škoda, pa dva manjša, ki še govora nista vredna, pač pa so ti izgrede stali tri Slovence življenje.

Mi si ne moremo misliti, da bi se naši nemški sosedi tega ne zavedali in smo celo prepričani, da pošteni nemški Kočevci in ljub. domače nemške rodovine, ki od pamtikeva med nami prebivajo to vedo ceniti in so vsakršnim narodnim konfliktom in hujškarijam tako nasprotni kakor masa slovenskega ljudstva. Je pa v Ljubljani klikica od drugod importiranih nemških radikalcev, koje delo obstoja v neprestanem netenju narodnih strasti, ščuvanju in sramotanju slovenskega ljudstva. To so tisti krogi, ki zalagajo s svojimi skrajno lažnjivimi, podlimi in brezvestnimi članki in dopisi takozvane »Freie Stimmen«.

Ni dolgo tega, ko smo iz ust enega najboljših in najizobraženejših ljubljanskih Nemcev, ki je bil spoštovan in ljubljani učitelj mnogih slovenskih

dijakov, ob priliki neke nedavne nacionalne gonje »Grazer Tagblatt«, čuli izjavo, da je podlost tega časopisa dosegla že vrhunec in da pametni in inteligentni Nemci to obsojajo. Javno si seveda tega ne upa nobeden reči, ker vsenemška klika s svojim nesramnim revolverskim pisanjem vse terorizira.

Mi smo zadnji čas k ponovnim vsenemškim izbruhom »Deutsche Stimmen« molčali, v nadi, da se bodo hujškači vendar enkrat izpisali. Ker pa ta gonja le ne preneha, smo primorani svoj glas povzdigniti in te elemente resno posvariti, naj enkrat mir dajo, če nočejo izzvati energičnega odpora!

Vsenemška ljubljanska klika si danes vedno več dovoljuje. Napada slovenske železniške uslužbenke, denuncira slovenske uradnike, se huduje, ker je dala vlada prelepi frankfurtske barve na plakatih graške »Herbstmesse« in zadnji čas hujška zoper takozvani cvetlični dan, ki je namenjen za podporo liberalnih visokošolcev. Ta cvetlični dan je priredba liberalnih krogov, vendar pa Vsenemcem nikakor ni dovoljeno se vanjo zaganjati, ker jih absolutno nič ne briga. Ta bi pa res bila lepa, da bi Slovenci v slovenski Ljubljani cvetličnega dne za svoje visokošolce prirejali ne smeli! Ljubljanski Vsenemci naj pomnijo, da kljub temu, da nas od liberalcev celo brezdušno loči, ne bomo nikoli dovolili, da se oni vmešavajo v stvari, ki se njih prav nič ne tičejo, naj bodo od te ali one strani prirejene!

Ljubljanska nemškoradikalna klika ima sploh navado, da slovenske stranke drugo proti drugi izigrava. Mi pa gospodom iz kazine povemo, da nam je za njihovo hvalo in priznanje ravnotako malo, kakor za njihovo grajo. Mi dobro vemo, kako ti hujškači na eni strani napadajo liberalce, sklicujoč se na nas, na drugi pa nas psujejo, poslužujoč se liberalnega orodja. S kakšno podlostjo napadajo »Deutsche Stimmen« našo Zadržno in Gospodarsko zvezo, našo duhovščino in knezoškofa, našo stranko, dr. Šusteršiča in tako dalje! Če potem mislijo, da si lahko zagotovijo našo naklonjenost s tem, da tudi po liberalcih padajo, se zelo motijo.

Ljubljanski Vsenemci postajajo čedalje bolj objestni. Delajo tako, kakor da bi bilo vse njihovo. Ampak pomislijo naj, da Slovenska Ljudska Stranka, stoječ na stališču ravnopravnosti obeh narodov v deželi, ne bo nikoli dopustila, da bi se narodnostne pravice sloven-

skega ljudstva kršile, zlasti pa se bo najodločneje borila vedno zoper vsenemško kliko, ki je antinacionalna in svobodomiselnost. Kranjske Nemce pa, ki jim je kaj na narodnostnem miru v deželi, ki je v blagor naše Kranjske in v blagor obeh narodnosti na jugu, nujno potreben, pozivljamo, da tudi oni zavzamejo stališče proti tisti klikici, ki iz zasede »Grazer Tagblatt« na eni strani protinemške izgrede obžaluje, na drugi pa sistematično k nemiru hujška! Če pa Nemci te korajže ne bodo imeli, bomo mi, ki izpeljemo, kar se nameni, z vsenemško kliko pošteno obračunali!

Nemška predrznost.

Sp. Štajersko, 1. sept.

Dasiravno vedo Nemci in nemškutarji in vsi neprijatelji slovenskega ljudstva, da naš narod ne gre več na nemškonacionalne limanice, si vendar še upajo nemški hujškači laziti na hujškajoče izzivajoče pohode v slovenske kraje.

Za nedeljo, dne 17. septembra, hočejo nemškutarji zbobnati v Velenje vse spodnještajersko nemškutarstvo. Vršili se ima neka pevska slavnost; pravzaprav pa bo le velika protislovenska demonstracija. To je vendar neprimeren škandal! V slovenskem Velenju, ki je dalo slovenskemu narodu toliko za naš narod vnetih, rodoljubnih mož, v tem dičnem slovenskem trgu se naj vrši 17. septembra protislovenska slavnost?

Slovenci bi proti tej prireditvi ne imeli ničesar, ko bi bili prepričani, da se bo vršilo vse poštenim in mirnim potom, ko bi se res priredila pevska slavnost, a namen cele prireditve je hujškanje in divjanje proti Slovence! Za to so nam dokaz nemškutarске dosedanje prireditve v Velenju, v dokaz nam naša slavnost ob priliki otvoritve »Društvenega doma« lanske leto, ko so pijani divjaki napadali različne, mirne goste na kolodvoru. V dokaz, da 17. septembra pridejo Nemci samo razsajat in divjat, je večkratno dosedanje izzivanje nemčurskih fantalov in janičarjev po Velenju in okolici, v dokaz pisarenje nemških listov a la »Marburger Zeitung«, »Deutsche Wacht«, »Grazer Tagblatt« itd. Eno je gotovo: Nemci in nemškutarji hočejo 17. septembra izzivati v Velenju mirne Slovence.

V vseh večjih spodnještajerskih nemških krajih se dela na veliko udeležbo. Nemška telovadna društva in

pevske zbori pridejo iz Celja, Slovenjegra, Hrasnika, Brežic, Kranja, Ptuj, Maribora, Marenberga, Slova, Bistrice itd. Tudi velenjski nemškutarji se drzno pripravljajo na to tevtensko prireditev. Slovensko ljudstvo v Velenju in okolici ter Savinjski dolini je že sedaj ogorčeno, da hočejo naši nestrpnimi narodni nasprotniki vreči zopet baklo nemira v naše kraje. Pripravlja se velik odpor proti drzni nasprotni nakani. Državni in deželni poslanec dr. Verstovšek ima ta dan (17. septembra) ob pol 3. uri popoldne na trgu v Velenju shod pod milim nebom, kot protest proti nemškemu izzivalnemu pohodu.

V Savinjski dolini, Mislinjski in Šaleški ter v Velenju in okolici se že sedaj razvija živahna agitacija za ta shod. Rodoljubi! Slovenci! Pridite ta dan od vseh strani na pomoč velenjskemu Slovenstvu!

Velevažen je pomen Velenja. V bližini Škale, v obeh krajih mnogo delavstva, v Velenju pa nemška šulvereinska šola. Socialni demokratje gredo našim narodnim nasprotnikom na roko. Ne pustimo, da bi se Nemci in socialni demokrati zasidrali v lepem Velenju. Vse Slovenstvo v Velenju in okolici 17. septembra na stražo! Povejmo nasprotnikom, da smo mirni Slovenci dostojni, da pa ne pripustimo, da bi se hujškalo in divjalo proti nam.

Boj za šolo v Belgiji.

Mogočna organizacija katolikov v Belgiji, trn v peti vsem evropskim framažonom in liberalnemu časopisju, se je pred dnevi zganila in slovesno manifestirala za katoliško šolstvo.

Dne 15. avgusta, ko so belgijski socialni demokrati imeli svoj protestni shod v Bruselju proti šolskemu zakonstvu ministrstva Schollaert, je pisalo belgijsko svobodomiselnostno časopisje, da je bilo navzočih 200.000 do 300.000 manifestantov. Pred nekaj dnevi pa je izdalo železniško ministrstvo uradno izjavo, da je bilo omenjenega dne izdanih samo 48.260 voznih listkov za Bruselj. Liberalni list »Gazette« sicer potrjuje to število, pristavlja pa zraven, da je bilo razven teh najmanj 40.000 manifestantov, ki so na razne načine prišli v Bruselj. V koliko je ta trditev objektivna, ni mesta tukaj, da bi presojali, gotovo pa je to, da so liberalci in socialni demokrati napeli vse sile po celi deželi, da so svoje pristaje naravnost prisilili potovati v Bruselj.

Kaj pa dela katoliška večina v Bel-

LISTEK.

Ljubosumnost.

Humoreska. — Spisal F. M. Dostojevski
(Dalje.)

II.

Naslednji večer je bila predstava v italijanski operi. Ivan Andrejevič je planil v dvorano kakor bomba. Še nikdar se ni opazilo na njem takšnega furora, take strasti do glasbe. Nasprotno, vedelo se je za gotovo le, da je Ivan Andrejevič izredno rad zadrževal par trenutkov v italijanski operi; izrazil se je celo parkrat, da je to prijetno in sladko. »Primadona ti mijavka,« je pravil prijateljem, »kakor bela mačica, to ti zajoje pesemco-uspavanko.« No, to je pripovedoval že davno, še v prošli sezoni; a zdaj, o joj! Ivan Andrejevič tudi doma ne spi ponoči. Danes pa je vendarle planil kakor bomba v dvorano, ki je bila nabito polna. Celo gledališki sluga je vztrepetal pri njegovem pojavu in pogledal po strani, s sumljivim pogledom na njegov stranski žep, v popolnem pričakovanju, da ugleda tam ročaj za vsak slučaj pripravljenega bodalca. Treba je še pripomniti, da sta

v tistem času gospodovali dve stranki in vsaka se je potegovala za svojo primadono. Eni so se imenovali ***zisti, drugi pa ***nisti. Obe stranki sta ljubili glasbo do take mere, da so se gledališki slugi res začeli bati kakega izredno odločnega pojava ljubezni k vsemu lepemu in vzvišenemu, vtelesnemu v teh dveh primadonah. In vsled tega se je sluga ob pogledu na tako mladosten pojav v dvorani gledališča od strani že sivolasega starca, dasiravno navsezadnje ne povsem sivolasega, a vendar starega tako okoli petdeset let, plešastega in v splošnem človeka po videzu solidnega vedenja, — spomnil nehote visokih besed Hamleta, kraljeviča danskega:

»Če že starost tako globoko pada, kaj šele mladost? . . .« itd.

In gledal je, kakor že gori povedano, na stranski žep fraka, v pričakovanju, da ugleda tam bodalce. No, tam je bila samo denarnica in družega nič.

Pridrvišvi v gledališče, je Ivan Andrejevič na mah obletel z očmi vse lože druge vrste, in — o groza! Srce mu je zastalo: ona je bila tukaj! Ona je sedela v loži! Tam je bil tudi general Polovcin s soprogo in svakinjo, tam je bil tudi generalov adjutant, — nenavadno pripraven mlad človek, tam je bil še en civilist . . . Ivan Andrejevič je napel vso

pozornost, vso bistrost svojih oči, toda — o groza! Civilni človek se je prekanjeno skrival za adjutanta in je ostal v mraku nepoznanosti.

Ona je bila tu, in je vendar rekla, da je nikakor ne bo tukaj!

To je bila tista neodkritosrčnost, ki se je pojavljala nekaj časa sem pri vsakem koraku Glafire Petrovne, in katera je morila Ivana Andrejeviča. Ta civilni mladenič na primer ga je spravil slednjič v popoln obup. Spustil se je popolnoma uničen na svoje mesto. Toda odkod pravzaprav obup? Saj je to zelo navaden slučaj . . .

Treba je pripomniti, da se je sedež Ivana Andrejeviča nahajal tik zraven parternih lož in vrh tega je bila usodna loža druge vrste natanko nad njegovim sedežem, tako da on v svojo največjo nejevoljo ni mogel opaziti prav ničesar od tega, kar se je vršilo in godilo nad njegovo glavo. Zato pa je v njem vse divjalo in vrelo, kakor v samovarju! Ves prvi akt je minil zanj neopaženo, to se pravi, on ni slišal niti ene note. Pravijo, da je glasba tako dobrodejna, ker se dajo njeni utisi prilagoditi razpoloženju najrazličnejše vrste. Človek, ki se radosti, najde v njenih zvokih radost, tisti, ki je žalosten — žalost; v ušesih Ivana Andrejeviča je rjovel pravi vihar. Da je bila mera vsega hudega

polna, so zadaj, spredaj in ob straneh kričali taki strahotni glasovi, da se je Ivanu Andrejeviču trgalo srce. Slednjič je bilo dejanja konec. Ta trenutek pa, ko je padala zavesa, se je naključil našemu junaku tak dogodek, da ga nobeno pero ne more opisati.

Pripeti se včasih, da pade z vrhne vrste lož dol gledališki list. Kadar je predstava dolgočasna in gledalci zehajo, je to zanje vesel dogodek. Z velikim zanimanjem sledi poletu tega nenavadno mehkega papirja prav od vrhne vrste, in zdi se jim zelo prijetno gledati, kako potuje semintja prav do parternih sedežev, kjer se popolnoma gotovo vsede na katerokoli glavo, ki ni prav nič pripravljena na ta slučaj. In zares je zelo zanimivo gledati, kako pride ta glava v zadrego (zakaj v zadrego pride čisto gotovo). Jaz se vselej tudi zelo bojim za damska kukala, ki leže mnogokrat na robu lož; meni se vedno zdi, da bodo zdaj, zdaj zletela na katerokoli glavo, popolnoma neprimerno na ta slučaj. Toda vidim, da sem na nepravem mestu napravil tako tragično opombo, in jo vsled tega prepuščam podlistkom tistih časopisov, ki vas čuvajo in svare pred goljufijami, pred nezanesljivostjo, pred molji, ako delajo nadlego pri vas v hiši, priporočujoč znanega gospoda Principe, strašnega

giji, ona večina, o kateri trobijo razna liberalna in socialnodemokratska glasila, da je od dne do dne manj in da ni več daleč do njenega padca? Pred tremi tedni se je sklenilo, naj se v počast odstopivšega ministrskega predsednika Schollaerta priredi dne 27. avgusta v Löwen velika ljudska manifestacija za njegov šolski zakonski načrt. Pet ministrov in 86 poslancev je bilo preteklo nedeljo v Löwen. Nad 100.000 moških, ki so v 57 posebnih vlakih dospeli iz vseh krajev dežele, je defiliralo z zastavami, godbami in raznimi napisi, ki so jih nosili v sprevedu, pred tribuno, na kateri je bil bivši minister Schollaert. 1507 družtev je poslalo ob tej priliki svoja zastopstva v Löwen. Po deset v eni vrsti so korakali belgijski katoliški mošje, razdeljeni v skupine z ozirom na razne province, po širokih mestnih ulicah, kjer so bile hiše skoro vse okrašene z narodnimi zastavami. Večina manifestantov je nosila na svojih klobukih fotografije Schollaerta, okrašene z belimi ali rumenimi trakovi. Številni so bili razni nadpisi sledeče vsebine, ki jih je nosil vsak oddelek: Živel Schollaert! Živela enakost! Bogataši pošiljajo svoje otroke v šole, v katero hočejo: Tudi revni hočejo pošiljati svoje otroke v šole, v katere sami hočejo!

Nad šest ur so defilirali udeleženci pred tribuno, ki je bila postavljena na enem izmed mestnih trgov. Iz Borinage, kjer so veliki rudniki, je prišlo na tisoče delavcev. Ko so ti prikorakali pred tribuno, je šla deputacija iz njihove srede k Schollaertu in se mu zahvalila za zakon, po katerem je omogočena tem delavcem lepa starostna pokojnina. Med brezkončnimi klici: »Živel Schollaert!« je korakal sprevod dalje med spremstvom nad 100 godb, ki so menjaje igrale belgijske narodne himne. Dopoldne ob 10. uri so imela svoja zborovanja razna važnejša društva, kot mladeniška društva, mladinski patronati, dijaška društva, flamska kot valonska, člani verskih organizacij, del. društva kmečke zveze itd. Na vseh zborovanjih se je sprejel sklep, izvesti šolski zakonski načrt Schollaerta, ki zagotavlja vsemu prebivalstvu Belgije enakost in svobodo. Sestavil se je poseben odbor, ki ima nalogo, doseči enako veljavo katoliških šol z nevtralnimi državnimi, naj potem velja kar hoče.

Da se more razumeti velikansko navdušenost manifestantov, je treba vedeti, da so belgijski katoličani od leta 1879 iz svojega žepa porabili 1 milijon 350.000 frankov za svoje neodvisne šole. Tudi sedaj se plačujejo katoličani v Belgiji velikanske vsote za lastne šole. In akoravno odgovarjajo te šole vsem zahtevam države, ne dobivajo od nje skoro nobene podpore. Schollaert je hotel napraviti s svojim šolskim zakonom tem nepravničnim razmeram konec, in sicer na ta način, da da vsakemu družinskemu očetu država vsako leto za vsakega šoloobveznega otroka bon za 32 frankov, ter prepusti popolnoma njegovi prosti volji, ali hoče pošiljati svojega otroka v nevtralnno državno šolo ali v svobodno katoliško šolo. Liberalci in socialni demokrati, ki dobro vedo, da bi ta popolnoma upravičeni zakon mnogo koristil katoliškim šolam, kriče seveda na vse grlo ter so dognali celo zadevo tako daleč, da se je dal preplašiti tudi mladi kralj Albrecht in da je moral minister Schollaert demisionirati. Katoličani v

Belgiji pa imajo popolnoma prav, ako odgovarjajo na vpitje, naj plačujejo katoliške šole iz svojega, da naj potem tudi liberalci in socialni demokrati plačujejo iz svojega žepa ateistične šole. Ako pa se zahteva v državnem proračunu, naj država vzdržuje ateistične šole, potem mora država tudi skrbeti za katol. šole. Enaka pravica za vse!

Advokat Brifaut je na velikem manifestacijskem zborovanju primerjal svobodomiselnost manifestacij 15. avg. v Bruselju s manifestacijo katolikov v Löwen. Povdarjal je, da je bilo v Bruselju manifestantov 80.000, vstevši ženske in otroke. Za manifestacijo v Löwen pa se je pričakovalo 25.000 udeležencev, a došlo jih je nad 100.000! Belgijski katoličani so se zbrali v Löwen okoli svoje narodne zastave, dne 15. avgusta pa so sledili njihovi nasprotniki mednarodnim framazonskim kričanjem.

Blok liberalcev in socialnih demokratov je provzročil, da je edinost med katoličani v Belgiji večja kot kdaj prej. Akoravno mogoče novi šolski zakonski načrt ne bo prišel več pred sedanjimi belgijski parlament, je gotovo, da bodo katoličani šli prihodnje v volilni boj za državni zbor z veliko večjim navdušenjem za svojo enakopravnost.

Za bivšega belgijskega ministrskega predsednika je bil 27. avgust časten dan, kakršna se dogodi kakemu politiku le redkokdaj. Njegov šolski zakonski načrt bo geslo pri prihodnjih volitvah.

Jeza liberalcev in socialnih demokratov pa je le izraz onemoglosti.

Štajerske novice.

š Orel v Ptuj. Zelja naših katoliško narodnih mladeničev se je izpolnila. Shod, ki se je vršil v nedeljo dne 3. septembra, je pokazal, koliko moči še ima katoliška misel v ptujski okolici med mladeniči; kajti na tem shodu se je ustanovilo telovadno društvo Orel za mesto Ptuj in okolico. Shoda se je udeležilo veliko mladeničev, izmed katerih je pristopilo k društvu takoj 30 novih bratov Orlov iz okolice. Mariborski Orel je poslal k ustanovitvi novega odseka svoje zastopnike, ki so se razveselili tolikega števila mladeničev, ki so vstopili v njihove vrste, da se bojujejo proti nemčurstvu in svobodomiselnosti. Obenem se izreka prav pristrana zahvala vsem gg. govornikom in sklicateljem shoda za resnične in jedrnat besede. Istotako se zahvaljujemo za bratsko brzojavko graškega Orla, v smislu katere hočemo tudi delovati v bodočnosti. Vsem bratom kliče novoustanovljeni Orel krepki Na zdar!

š Umrl je na Velki pri Mariji Snežni gostilničar in mesar Karl Krisper, ki je bil znan daleč okrog po Slovenskih goricah. Rajni je bil sicer rodom Nemec, a vendar je pri vseh volitvah volil s Slovenci. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi 27. avgusta.

š Samoumor. V petek, 1. septembra ob 8. uri zvečer se je v malem mestnem parku pred stolno cerkvijo v Mariboru ustrelil po Mariboru dobro znani bivši posestnik opekarne Josip Schunko. Z rešilnim vozom so ga prepeljali na njegovo stanovanje, a je med potjo umrl. Pravijo, da so domači prepričani krivi samoumora.

š Naveličali so se. V soboto, 2. septembra zvečer se je vršil takozvani »Se-

sovražnika in nasprotnika vseh moljev, ne samo ruskih, temveč tudi inozemskih, kakor na primer pruskih in drugih.

Ivanu Andrejeviču pa se je pripetil slučaj, ki ni dosihdob še nikjer opisan. Njemu ni priletel na glavo — kakor že povedano, v precejšnji meri plešasto — gledališki list, — priznam, da mi je nekoliko sitno povedati, kaj mu je priletelo na glavo; kajti v resnici dela moji sramežljivosti preglavico misel, da moram objaviti, da je na častljivo, golo, to se pravi deloma las pogrešajočo glavo ljubosumnega, razljučenega Ivana Andrejeviča priletel tak nenraven predmet, kakor je na primer parfimirano ljubavno pismo. Ubogi Ivan Andrejevič, ki pač ni bil popolnoma nič pripravljen na ta nepričakovani in brez takten slučaj, je vztrepetal tako močno, kakor bi začutil na svoji glavi miš ali kakšno drugo divjo zver.

To pismo je bilo ljubezenske vsebine — o tem ni bilo dvoma. Bilo je pisano na parfimiranem papirju, popolnoma tako, kakor se pišejo pisma v romanih, in zganjeno v značilno majhno obliko, tako da se ga je dalo skriti pod damsko rokavico. Padlo je dol brčkone po neizgodi, ravno v trenutku, ko je bilo oddano. Nekdo je prosil, na primer gledališki list; in že je bilo pismo spretno vtaknjeno v ta list, že ga je

skoro držala znana roka, toda en trenutek, morda neprevidna kretnja adjutanta, ki je potem nenavadno spretno opravičeval svojo nerodnost, in pisemce se je izmuznilo in drobčkene ročice, drhteče od razburjenja, postavni mladenič pa, ki je bil že iztegnil svojo nestrpnost, je naenkrat prejel namesto pisma samo gledališki list, s katerim pa ni vedel začeti ničesar. Zelo neprijeten, nenavaden slučaj, to je čista resnica, toda, priznajte sami, Ivanu Andrejeviču je bilo to še neprijetnejše.

»Predestiné,« je zašepetal, stiskajoč pisemce v rokah, in mrzel pot ga je oblival. »Predestiné! Krogla je najde krivca!« je šinilo po njegovih glavah, »ne, ne tako! V čem pa sem jaz kriv?«

Eh, kaj se vse ne podi po glavi človeka, ki ga doleti tak nenavaden slučaj! Ivan Andrejevič je sedel na svojem sedežu okamenel, kakor pravijo, ne živ, ne mrtev. On je bil uverjen, da so na vseh straneh opazili ta dogodek, ne glede na to, da se je ravno tačas začel v dvorani mrzlični vrvež in da so od vseh strani klicali pevko. Sedel je tako zmeden, tako zardel, in si ni upal niti dvigniti oči, kakor da se mu je zgodila kakršnakoli nepričakovana neprijetnost, nekaj zelo nerodnega v prekrasni mnogoštevilni družbi. Naposled se je odločil, da dvigne oči.

(Dalje prihodnjic.)

danfer« v Götzovi pivovarni v Mariboru. Druga leta je bila udeležba mnogo večja. Nemci na vsenemško hujskarijo ne polagajo več mnogo važnosti. Prejšnja leta je imel glavno besedo na tem slavlju pastor Mahnert, ki pa je sedaj v Mariboru doigral.

š Vinorejsko društvo avstrijsko je sklicalo za nedeljo, 3. septembra, v hotel »Stadt Wien« zborovanje vinorejcev. Slovenci se tega zborovanja niso udeležili, ker je bilo že vnaprej določeno, da se slovenska beseda na shodu ne bo upoštevala. Med »predavatelji« so se tudi bliščala imena Girstmayr, Zweifler itd. Udeležba je bila bolj skromna.

š Mariborski porotniki za III. porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Mariboru. Glavni porotniki: Matija Dobringer, gostilničar, Friderik Felber, trgovec, Ernst Grund, kavarnar, Jos. Kaučič, trgovec, Rajmund Lierzer, hišni posestnik, vsi iz Maribora; iz okr. glavarstvo Maribor: Jurij Golob, gostilničar in mesar pri Sv. Trojici v Sl. gor., Stanislav Zamolo, gostilničar in mesar pri Sv. Trojici v Sl. goricah, Dominik Koser, župan v Sp. Gasteraju v Sl. goricah, Franc Breznik, trgovec, Sv. Lenart v Sl. goricah, Jos. Sedmink, hišni posestnik in trgovec, Sv. Lenart v Sl. goricah, Rudolf Senekovič, hišni posestnik in mizarjski mojster, Sv. Lenart v Sl. goricah, Ivan Wochl, gostilničar v Zgornjih Žerjavcih, Martin Tomažič, posestnik na Dervanji, Karel Swaty, trgovec in posestnik, St. Ilj v Sl. goricah, Franc Thaler, veleposestnik in župan, St. Ilj v Sl. goricah, Konrad Zelzer, gostilničar in mesar, St. Ilj v Sl. goricah, Jos. Mayer, gostilničar, Zgornja Sv. Kungota, Fr. Šabeder, trgovec in gostilničar na Ploversnici, Franc Reiminger, gostilničar, Polička vas, Janez Graharnik, posestnik na Ranci, Jakob Valentin, župan in posestnik v Dragučova, Lorenc Werdonig, posestnik v Selnici ob Dravi, Karel Gornik, veleposestnik v Selnici ob Muri, Pavel Skerbinek, posestnik na Kumenu, Fric Schwertner, posestnik na Pobrežju, Anton Orač, hišni posestnik, Karl Stupan, zidarski mojster, Franc Supančič, trgovec, vsi trije v Sl. Bistrici, Karel Sima, trgovec, Pekel pri Poljčanah, Franc Koropec, gostilničar, Studenice pri Poljčanah; iz mesta Ptuj: Jakob Matzun, tovarnar, Janez Steudte, hišni posestnik in Jos. Wresnig, stavbeni mojster, Oto Schwarznig, veleposestnik v Majšpergu, Franc Wratschko, posestnik v Orehovi vasi pri Radgoni; kot nadomestni porotniki: Feliks Mihelitsch, trgovec, Janez Martschitsch, čevljarski mojster, Janez Pelikan, slaščičar, Jos. Ratsek, dimnikar, Jos. Schigart, gostilničar, Gvido Sparowitz, posestnik, Franc Spes, tesar, Adolf Wesiak, trgovec in Anton Woch, gostilničar, vsi v Mariboru.

š K ljudskemu štetju. Župnim uradom. Za število prebivalstva v posameznih župnijah za šematizem je nekdo predlagal, da bi se letos vzelo za podlago zadnje ljudsko štetje, podatke pa da je dobiti pri občinskih uradih, češ, da bi bilo dobro, ko bi ti podatki bili pravilni, kar je notabene zausnična navzgor in navzdol. Ker je sumiti, da bi se to krivo in kvarno nazaranje lahko mnogokje utrdilo in štetje na ta način izvršilo, bodi opomnje: Ljudsko štetje in štetje župljanov, iz tega še nič ni razvidno »stanje duš«. Ljudsko štetje šteje tudi drugoverce, šteje slučajno in začasno tam navzoče tujce, katerih katoliški dušni pastir nima vpisanih kot svoje ovčice. Ima pa vpisane kot prave in lastne župljane mnoge ob času štetja začasno od doma odsotne in drugod štete domačine, ki so šli za nekaj mesecev, tudi za nekaj let iskat v tujino zaslužka, ali v delo ali tudi v službo, pa se povračajo domov. Vpisane in na skrbi ima tudi vse katoliške hlapce in deklet iz tujih krajev, katere ima sicer tudi vpisane pristojni domači župnik. Tako imata vpisane posle in jih morata šteti kot svoje ovčice dva župnika, in zopet veliko drugih, ki jih je našlo ljudsko štetje, tudi kot takrat tam prisotne, ne sprejme nobeden v svoje zapisnike. Vedna fluktuacija ljudstva tudi vedno izpreminja število duš v župniji, vsled česar je pastirstvo tudi vedno težavnejše, a vkljub temu so zapisniki le še precej stabilni. Torej po ljudskem štetju se ne smejo šteti »duše«. Sicer pa kje zdaj dobiti vse te zapiske. Domači občinski uradi so že zdavnaj vse zapisnike odposlali; pa ko bi tudi vse občine imele vse podatke, bi to nikakor ne šlo, ker občinska okrožja se ne vjemajo z župnijskimi. Torej zopet ne ostane drugi pomoček ko stari »zapisnik duš«, po katerem se je tudi dozdej pravilno štel.

š Kmetijska šola v Št. Jurju ob južni železnici je ravnokar zaključila drugo leto svojega delovanja. Ta za-

vod je bil ustanovljen z namenom, nuditi kmečkim mladeničem slovenskega štajerja priliko, da se v enoletnem tečaju priučijo onih znanosti in spretnosti, ki so dandanes potrebne umnemu kmetovalcu. Zavod torej nima namena, vzgajati ekonomov, ki bi si iskali službe po svetu, pač pa vsposobljati naše mladeniče, da bi svoječasnno kmetovali umno in s pridom na očetovem domu. V koliki meri da zavod dosega ta smoter, o tem je pričala javna preizkušnja dne 26. pr. m. Te preizkušnje se je udeležilo izvanredno mnogo občinstva iz raznih krajev Spodnjega Štajerja, kar je veselo dokaz, da se občinstvo dokaj zanima za ta velevažni zavod. Navzoči so bili: dež. odbornik Franc grof Attems, poslanci Novak, Pišek, dr. Verstovšek, odbornik štaj. kmet. družbe župan Thaler iz Št. Ilja in še mnogo drugih, posebno iz kmetkega stanu. Štiriindvajset mladeničev je na obila vprašanja iz raznih panog umnega gospodarstva odgovarjalo tako spretno in točno, da so se navzoči le čudili učiteljskemu oboju, ki je predelalo toliko tvarine samo v enem letu s tako ugodnim uspehom. A tudi drugače so mladeniči po zunanosti, po vedenju in prikupljivem nastopu napravili najboljši vtis, kar vse je dokaz, da dosega zavod v polni meri svoj namen. Celemu slov. štajerju pač dobro znanemu ravnatelju gosp. Ivanu Belletu je le čestitati na takem zares razveseljivem uspehu, kakor tudi na dejstvu, da je v kratki dobi dveh let ustvaril takorekoč iz puščave vsestransko vzgledno urejen zavod, ki bodi pod njegovim spretnim vodstvom vir blagostanja za naše kmečko prebivalstvo.

Belgrajska krvava noč.

Belgrajska »Tribuna« je objavila odkritja, nekdanjega zarotnika proti življenju srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage leta 1903., odvetnika Novakoviča. Splošno se opaža, da je izdal Novakovič svoja odkritja v tisti »Tribuni«, ki jo je podpirala prejšnja Nikole Pašičeva vlada iz dispozicijskega zaklada. Lastnik »Tribune« je Bronislav Nasič, ki nastopa za prejšnjega srbskega prestolonaslednika, znanega princa Jurija. Značilno je, da so objavili odkritja v trenutku, ko poroči kralj Peter svojo hčer z ruskim princem in ko nihče več ne dvomi, da bodo kralja Petra sprejeli na Dunaju, v Parizu in v Berlinu. Novakovič je že star, do 11. junija 1903 je bil zelo obiskovan, premožen odvetnik, tast bivšega notranjega ministra Jurija Genčiča, ki je smrtno sovražil kralja Aleksandra in kraljico Drago, ker so ga radi nekega članka, kakor trdi Genčič, po nedolžnem zaprl. Ko je sklenil 23. letnik srbske vojaške akademije, mladi poročniki in nadporočniki, nahujskani po svojih sestrah, nevestah in prijateljicah, umoriti kralja Aleksandra in kraljico Drago, je uvedel v zaroto Genčiča in njegovo ženo sorodnik nadporočnik Ante Antič. Nihče ni takrat mislil na Petra in na obnovitev dinastije Karađorjevičev. Genčič je pristopil zaroti, ki ji je dal šele pozneje politično smer. Novakovič je poslal k Petru. Še ko je živel Milan, je izkušal ustanoviti Genčič zaroto proti kralju Aleksandru in kraljici Dragi, ki ju je nameraval izgnati iz dežele. A načrt se je izjalovil, ker previdni Peter v Genfu ni hotel sprejeti emiserja. Genčič je zato izbral sedaj nepolitika Novakoviča, kateremu se je posrečilo direktno občeati s Petrom, za njim je občeal s Petrom tudi bivši ministrski predsednik Avakumović, pozneje tudi polkovnik Mašin in bankir Hadžihome. Novakovič je bil pooblaščen, naj pretendent zagotovi varnost in plačilo udeležencev častnikov. Pretendent je moral priti v ta namen leta 1903. dvakrat na Dunaj. Ti sestanki in pogajanja so tudi tvorili bistveno jedro Novakovičevih odkritij, ker takrat je bil Novakovič dejansko edini zaupnik častnikov zarotnikov. To se je jasno pokazalo, ko je kralj imenoval izventurno v Genfu za generala, oziroma majorja in stotnika naproti mu poslane adjutante in ordonančne častnike. Takoj so poslali častniki zarotniki Novakoviča na Dunaj, kjer je izporočil, da ga v Belgradu ne bo čakal na koldvoru noben častnik, če ne prekliče imenovanja. Že povišani častniki so morali pustiti znake povišanja odpirati. Političen razvoj v Srbiji je razočaral Novakoviča, ki je popolnoma ubožal, Peter ga ni za njegove zasluge nič obdaril. Pred meseci je neki drugi zarotnik izsilil od srbskega dvora 150 tisoč frankov za pisma s Petrovimi noticami, pozneje pa še eno vsoto, ker je fotografiral pisma. Da si prisluži denar, je tudi Novakovič pričel z odkritji.

: Naročajte „Slovenca“.

Smrt treh francoskih aviatikov. V Nogent - sur - Seine se je poročniku de Grailly vnel vsled eksplozije motorja letalni stroj. Ker se ni mogel pravočasno rešiti iz stroja, je umrl grozne smrti. — V bližini Hangisa pa se je ubil aviatik stotnik de Camine. — Istotako se je pri Chartresu prejšnji teden ubil aviatik Maion.

Šest oseb ubila strela. Iz Bukarešta poročajo 2. t. m.: V Radowiczu je med nevihto udarila strela v neko hišo ter ubila vso zbrano družino, šest oseb. Truplo 12letne hčerke je bilo popolnoma zglajeno, med tem ko ostali niso imeli nobenih znakov kakih poškodb.

Velik rop diamantov. Pred dnevi sta dva individua izvršila v Londonu drzen cestni rop. Londonski trgovec Hopton je bil na poti v Holborn, nedaletč od svojega stanovanja, napaden od dveh elegantno oblečenih neznancev. Pri sebi je imel za 70.000 K diamantov. Eden izmed napadalcev ga je zgrabil za vrat, med tem mu je drugi iztrgal diamante iz žepa. Na to sta skočila napadalec v nek avtomobil in se odpeljala. Vsled ključev Hoptona so nekateri ljudje zasledovali avtomobil, a brez uspeha.

Čenstohovska afeta pred sodiščem. Prihodnji mesec se bo vršila v Petrokovu na ruskem Poljskem sodna razprava proti patru Damas Maczohu, ki je lani v čenstohovskem samostanu umoril nekega Krzyzanovskega, s čegar ženo je imel ljubavno razmerje. Maczoha tudi dolže, da je sodeloval pri znanem čenstohovskem cerkvenem ropu. Razprava se bo vršila tajno.

Velik proces se prične 4. septembra v Varšavi proti 67 osebam, ki so kot pristaši poljske socialistične stranke obdolženi, da so v letih od 1906. do 1909. izvršili mnogo terorističnih činov. Povabljenih je 5000 prič.

Boj med policijo in vlomilci. V soboto ponoči je berolinska policija presenetila sedem vlomilcev, ki so udrili v neko trgovino in hoteli oporiti blagajne, v katerih je bilo shranjenih 14 tisoč kron. Med policijo in vlomilci se je razvil boj z revolverji, v katerem sta bila dva lopova težko ranjena. Posrečilo se je vjeti pet vlomilcev, medtem ko sta dva ušla.

Dr. Cook o svojem potovanju na severni tečaj. Iz New Yorka poročajo, da namerava dr. Cook objaviti dokaze, da je bil res na severnem tečaju.

Razstreljeni. Na nekem polju v bližini Varšave so našli kmetje topničarsko granato, a so pri tem ravnali tako neprevidno, da je eksplodirala. Tri kmete je popolnoma raztrgala, šest pa jih je bilo težko ranjenih.

Ponemčevanje poljskih otrok na Pruskem Nemcem ne gre dovolj hitro izpod rok. Pravijo, da poljski fantje, ko pridejo k vjakom, le slabo tolčejo nemščino. Zato so sedaj sklenili, da ljudske šole za poljsko deco popolnoma spremene v muzeje, kjer se bodo otroci najprej učili nemško spoznavati razne predmete, ki jih jim bo učitelj kazal in imenoval z izključno nemškim imenom. Niti ene poljske besedice ne sme več pasti v ljudski šoli. Šele ko bodo otroci tako nemško znali misliti, se bo pričel reden pouk v šolskih predmetih.

NERVOZNOST RADI MAROKA.

Poročila o rešitvi maročanskega vprašanja niso taka, da bi pomirjevalno vplivala na svetovno javno mnenje. V Berolinu sodijo o položaju zelo pesimistično in trde, da bodo trajala pogajanja med nemškimi in francoskimi diplomati več tednov. Tudi Francozi postajajo nervozni. Zdi se, da se Angleška vmešava za kulisami v pogajanja. Tudi poročajo, da je radi znanega Münzovega članka v »N. Fr. Presse« berolinska vlada vprašala v Londonu, kako da sodi o celi zadevi. V Nemčiji sami je pa naročila poštna uprava, da naj poštni uradi varčujejo z zlatom in da naj uporabljajo za izplačevanje papirnat denar, kar so tudi naročili ostalim državnim blagajnam. Ljudje so to opazili in znajo, kaj da pomenja varovati zlato, dasi se uradno poroča, da so to ukrenili zgolj zato, da nemški banki ne bo potreba zvišati obrestne mere.

Iz Bruselja se poroča, da so se pričeli Belgijci oboroževati na migljaj Angleške, ne Francoske. Belgijsko oboroževanje ima namen, da prepreči morebitno prekoračenje belgijske meje po nemški ali po francoski armadi. Angleži so Belgijcem namignili, da je najuspešnejše sredstvo preprečiti vojsko med Nemčijo in Francosko, če se Belgija pripravi in onemogoči sovražnikoma možnost, da se napadeta na belgijskem ozemlju.

Za vojsko se pa pripravljajo tudi Angleži. V Portsmouthu so zbrano angleško vojno brodogradilnico pomnožili še za

Poroka srbske princezinje Helene z ruskim vel. knezom Iv. Konstantinovičem.

dva dreadnoughta, angleška admirali-teta je pa ukazala, da se ne sme dovoljevati moštvo in častnikom domače vojne mornarice dopust, ki bi presegal dva dni. Nadalje so pa Angleži ustanovili v Gibraltarju in Malti tudi postaji podmorskih čolnov. Vsaka nova postaja ima že tri podmorske čolne, a dobi vsega skupaj 20 do 24 podmorskih čolnov.

Francoska banka zadnje čase tudi omejuje izplačevanja v zlatu in izda bankovce po 20 frankov. Listi to pojasnjujejo, češ, da računajo francoski denarni mogotci z možnostjo vojske.

»Le Temps« sodi vkljub vsem vznemirljivim znakom, da če se tudi razbijejo nemško francoska pogajanja, mir ne bo v nevarnosti, ker stojte Angleži zvesto na strani svojega francoskega zaveznika. »Daily Mail« pa poroča iz Tangra, da Nemčija nalašč zavlačuje pogajanja, ker tvrdka Mannesmann še ni natančno preiskala rud v provinci Sus. Če ni dovolj rude v tej pokrajini, tudi Nemčija ne bo zahtevala, da se ji dovolijo trgovinske predprave v Susu.

Pariški »Journal« poroča, da ima Cambon naročilo, prekiniti pogajanja, če Nemčija ne dovoli izključno Franciji političnega vpliva v Maroku.

Neki polkovnik, prijatelj nemškega prestolonaslednika, je govoril ob sedanskem slavlju v Rosenheimu po paradi gardnemu polku v navzočnosti veliko civilistov zelo bojevito, navduševalec govor. Rekel je, da dozdaj vodijo še diplomati spor za nemško čast, a nemogoče ni, da bodo kmalu govorili topovi in meč. Sodijo, da je bil govor naročen na najvišjem mestu.

RABUKE NA FRANCOSKEM IN V BELGIJI.

V Saint Quentinu so se obnovile v soboto zvečer demonstracije. Ljudje so prekucnili vozove in gradili barikade. Na orožnike in kirasirje so metali demonstranti kamenje in streljali celo iz revolverjev. Ranjenih je bilo več orožnikov in kirasirjev, ki so nato naskočili demonstrante in aretirali dvajset oseb. Vlada je izjavila, da bo z vso silo skrbela za to, da se bo trgovina lahko mirno razvijala. Tudi v Belgiji vre zaradi draginje.

PORTUGALSKA.

Portugalski ministrski kabinet se je sestavil tako-le: predsedstvo in notranje zadeve Joao Chagas, finance Duarte Leite, vojna Pimenta Castro, mornarica Joao Menezes, zunanje zadeve Augusto Vascoucellos, javna dela Sidonio Paes, kolonije Celestino Almeida, pravosodstvo Leotte.

KOLERA.

V Bolonji in Apuliji se zopet močno širi kolera. Iz Roccamene na Siciliji poročajo o novih izgredih zaradi varnostnih odredb proti koleri. Ljudje so streljali na zdravstvene organe ter razbili neko lopo, v kateri so bila desinfekcijska sredstva. Poroča se, da se je tudi v Barceloni pojavilo več slučajev kolere. Tudi v raznih drugih krajih Španske je obolelo več oseb s sumljivimi znaki. Istotako se širi kolera tudi v Albaniji vedno bolj, zlasti v Skoplju in Monastirju, vsled česar močno trpi trgovina.

Verska statistika.

Jezuit Krose je objavil v tretjem zvezku svoje cerkvene ročne knjige statistiko vseh cerkev in veroizpovedovanj na zemlji. Po tej statistiki je bilo leta 1908. na vsem svetu med 1561 milijoni ljudi 618 milijonov kristjanov (39,6 odstotkov) poleg 13 milijonov židov, 207 milijonov mohamedancev, 49

milijonov taoistov in šintoistov, 210 milijonov bramanov, 125¼ milijona budistov, 240 milijonov konfucijancev, 91½ milijona fetišistov in drugih poganov. Za 7¼ milijonov ljudi pa se dosedaj še ne da dognati vera. Pri tem je zanimivo, da ceni Krose število budistov veliko manjše kot pa se mnogokje piše (400 do 500 milijonov). Krose utemeljuje svojo cenitev s tem, da imajo konfucijanci in pristaši češčenja pradedov dostikrat budistične običaje in verske navade, ne tvorijo pa z budisti skupine ljudi enakega veroizpovedanja, ker se splošno bistveno od njih razlikujejo. (Glej tozadevne članke o Budizmu v letošnjem »Času«.) Pozornost zbujata tudi veliko število kristjanov, ki jih je Krose sam pred osmimi leti cenil na 549 milijonov, medtem ko jih sedaj cenil na 618 milijonov in so jih označili pred 5 do 10 leti Warneck s 530, Zeller s 534,9, Wagner s 569 in Stegemann s 570 milijoni. Krose opira svoj tozadevni račun zlasti na hitro zvečanje prebivalstva v Ameriki. Tako n. pr. piše o Braziliji, da ima 21,1 milijonov prebivalstva, medtem ko se jo je pred leti cenilo še na 16 milijonov. Med kristjani razlikuje Krose 292¼ milijona rimskih katolikov, 186 milijonov protestantov, 127½ milijona grško ortodoksnih, 9 milijonov orientalskih šizmatikov, tako da so rimski katoliki (47,4 odstotkov kristjanov) tudi največja verska skupina na svetu, medtem ko tvorijo protestanti 31,1 odstotkov, grških ortodoksov 20,6% vseh kristjanov. Tudi tu se opaža zelo visoko proračunano število rimskih katolikov, ki jih je Krose sam cenil pred osmimi leti na 264,5 milijonov. Sedaj jih cenil za 28¼ milijona več. Warneck jih je cenil samo na 230 milijonov, Zeller na 254,5, Wagner na 263,5, Stegemann na 260 milijonov. Po Kroseju bi bilo protestantov sedaj 186 milijonov, medtem ko sta jih Warneck in Stegemann že prej cenila na 185 milijonov, Zeller na 185,8, Wagner na 179,3 milijonov. Te številke so seveda močno odvisne od načina štetja konfesij v Severni Ameriki, kjer smatra Krose 6,1 milijona ljudi za brezkonfesionalne, ker se velik del ameriškega prebivalstva ne priznava k določeni verski skupini. Število rimskih katolikov pa narašča v Nemčiji na primer močnejše kot pa število protestantov, tako da se je njihovo odstotno število od leta 1890. do 1907. zvišalo od 34,2 na 35,8. To naraščanje pa temelji na večjem številu otrok katolikov, ki kljub izgubam vsled mešanih zakonov, izstopov iz Cerkve in večji umrljivosti močno narašča.

Ij »Ljudski oder« v Ljubljani. »Ljudski oder« priredi v letošnji sezoni, ki se odpre dne 8. septembra t. l. 20 predstav. Cene sedežev so se določile po 3 K, 2 K, 1 K 50 vin. In pretežna večina sedežev po 1 K. Stojišča 40 v, dijaška stojišča 30 v. — Izda se tudi abonement za 10 predstav, torej dva bloka za celo sezono. — En blok za 10 predstav stane 25 K, 18 K in 13 K. — Za enokronske sedeže se izda abonement samo za vseh 20 predstav in stane za celo sezono 17 K. Posebno na ta zadnji abonement opozarjamo naša društva v okolici, ki bi pošiljala lahko redno svoje člane v svrhu učenja in študiranja za malo ceno dvajsetkrat k predstavam »Ljudskega odra«. Ako bi tistega, ki je kupil blok, ne bilo k pred-

stavi, lahko za vsak slučaj odda za do-
tični večer vstopnico kakemu znancu. Z abonementom si lahko zagotovi vsak dober in lep prostor za celo sezono in prihrani par kron. Oglase za abonement je pošiljati po dopisnici na naslov »Ljudski oder«, Ljubljana.

Ij Na Mali Šmaren, dne 8. t. m. ob 7. uri zvečer vsi v »Ljudski dom«! To naj bo deviza vsakogar, kdor ljubi res prijetno in pošteno zabavo in kdor hoče za svoj denar tudi kaj videti. — Ta dan se vrši prva predstava »Ljudskega odra«, javna produkcija I. in II. kurza dramatične šole. Igrala se bo iz Shakespearevega Beneškega trgovca snubitvena scena Porzije in iz Ganghoferjeve igre »Vaški podobar« II. dejanje, ki je popolnoma predelana in samostojna enota, ki je prenešana na slovenske razmere. V tej igri, kjer se bo vsak lahko dobro nasmejati, bo nastopilo 60 oseb in bo sodelovalo tudi pevsko in glash. društvo »Ljubljana«. Iz Goethejevega svetovnoznanege Fausta se uprizori scena v cerkvi, molitev Grete. Scenično se predstavlja tudi slavna staroangleška Ossianova balada »Eduard«. Vmes pa so postavljene različne deklaracije lirskega, epskega in dramatičnega značaja naših slovenskih pesnikov v prozi in verzih. Tako bo ta prvi večer »Lj. odra« pokazal, kaj so se navadili gojenci na polju deklaracije, šaloigre, klasične tragedije in ljudske igre. Vstopnice se bodo prodajale na dan predstave od 6. ure zvečer naprej v »Lj. Domu« pri blagajni. Cene sedežev so: I. in II. vrsta parterja 3 K, III., IV., V. vrsta parterja 2 K, V. in VI. vrsta parterja 1 K 50 v, VII., VIII., IX., X., XI. vrsta parterja 1 K. I. vrsta balkona 2 K, II. vrsta balkona 1 K 50 v, III., IV., V. vrsta balkona 1 K; vsa desna in vsa leva galerija 1 K. Stojišča 40 vin., dijaška vstopnica 30 v.

Katoličani in politika.

Liberalno časopisje se je te dni pečalo z govorom kneza Alojza Löwensteina na nemškem katoliškem shodu v Mogunciji, ker ga je napadla »Unita Cattolica«, list ki izhaja v Florenciji. Saj je znano, s kako slastjo pograbi liberalci vsako bilko, če se kdaj zaradi kake malenkosti sporečejo katoličani. Veselje liberalcev in soc. demokratskih časnika, ki glodajo vsako protikatoliško liberalno časnikaško kost, ni trajalo dolgo. Apostolski nuncij v Monakovem, monsieur Frühwirth je namreč glede na izvajanja »Unita Cattolica« izjavil zastopniku »Augsburger Zeitung« sledeče:

»Na izvajanja »Unita Cattolica« kakor tudi na izvajanja drugih listov, nisem polagal nikake važnosti, dasi sem jih čital. Zadeva naj nemških katoličanov ne vznemirja. Oseba kneza Löwensteina in njegovo naziranje je znano nemškim katoličanom in Svetemu Očetu, zato ne more nastati najmanjši dvom na njegovem cerkvenem mišljenju in se mu morejo še manj podtikati prekucne ideje.«

Nato je pa nadaljeval:

»Kar se tiče »Unita Cattolica«, ne vem, če je res, da je list priljubljen Sv. Očetu. A če bi tudi bil, s tem še ni rečeno, da če list kaj objavi, je to tudi inspirirano po Svetem Očetu, ali da je Sv. Oče želel objavljenje in naprej vedel, kaj da bo list objavil. Splošno bi bilo najbolje, da bi se nemški katoličani preveč ne vznemirjali zaradi pisanja nekaterih, četudi katoliških inozemskih listov, kadar si dovolijo pisati o razmerah cerkve v Nemčiji. Vsak list je glede na inozemstvo odvisen od svojih dopisnikov, ki mnogokrat izražajo svoje posebne nazore. Objektivnost je stvar, o kateri se sicer veliko govori, dejansko je pa vedno težavna. Splošno so pa poročila tudi katoliških inozemskih listov o nemških katoliških nepopolna, ker jim niso znane posebne razmere in osebe. »Unita Cattolica« in drugi listi so vso zadevo pretirali. Zelim, naj se katoliški Nemci zato ne vznemirjajo, marveč ostanejo trdno združeni in naj popolnoma zaupajo osebam, ki se že leta zavzemajo navdušeno in požrtvovalno za katoliško stvar.

Tako nuncij Frühwirth.

Sicer se pa strinjajo Löwensteina in izvajanja popolnoma tudi z nazori papeža, ki jih je nedavno razodel v poslanici španskim katoličanom, da v zgolj političnih vprašanjih katoličani niso odvisni od navodil Apostolske Stole. Dne 30. oktobra 1906 je pisal Sveti Oče kolinskemu nadškofu kardinalu med drugim, po katoliškem shodu v Essenu:

»Nič manj nas ni zadovoljilo ponovno izraženo zagotovilo, da se nemški katoličani v svojem delovanju na verskem polju podrejujejo avtoriteti Apostolske Stole. Kakor dokazuje trajna izkušnost, dopušča ta pokorščina — naj tudi nekateri, ki ne poznajo

dejanskega položaja, odločno ugovarja-
jo — vsakomur popolno, neomejeno
svobodo v zadevah, ki se ne tičejo vere,
in povzroči tako tisto harmonijo, ki za-
gotavlja gotov obstoj družabnemu bla-
gostanju, ki obstoja iz verskega in dr-
žavlanskega elementa.

Od v bojih utrjenih nemških katoli-
čanov pač ne sme nihče zahtevati, da bi
bili bolj papeški, kakor je papež sam.
To naj si tudi dobro zapomnijo naši
svobodomislci, ki vedno kriče in vpije-
jo pa lažejo, da naša stranka nima v
politiki prostih rok. V vseh verskih
stvarih se klanja naša stranka avkto-
riteti cerkve, v političnih zadevah pa
sklepa popolnoma svobodno. To se je
sicer že večkrat povedalo, a svobodo-
mislci tišče le vedno svoje naprej. So-
dimo, da bodo vsaj zdaj verovali pape-
žu samemu, ki priporoča v neverskih
zadevah katoliškim političnim stran-
kam politiko svobodne roke.

Dnevne novice.

+ **Kranjski deželni zbor** bo sklican
po Božiču k daljšemu zasedanju.

+ **Shodi S. L. S.** Včeraj je bil shod
S. L. S. v Smartnem pri Litiji. Govori-
la sta deželna odbornika dr. Lampe in
dr. Pegan. Navzoča sta bila župana
Hostnik in Bric. Sklenilo se je začeti
z živahnim delom za povzdigo živi-
noreje v celem litijemskem okraju. Cest-
nemu odboru se predlože prošnje za
nove cestne zgradbe. Popoldne sta bila
shoda v Vačah, kjer je dr. Pegan go-
voril o občinskih zadevah, in v Izla-
kah, kjer je govoril dr. Lampe o živi-
noreji in združništvu. Govorili so tudi
še nadučitelj Zajc, Lovrač, Ašič in se je
razvil živahen razgovor o domačih po-
trebah.

+ **Slomškova zveza.** Zborovanje
Slomškove zveze se ne bode vršilo v
Ljudskem domu, ampak v Rokodel-
skem domu. Tudi sv. maša ne bode v
kapeli č. oo. jezuitov, ampak v cerkvi
Srca Jezusovega. Preskrbljeno je dalje
tudi za skupno kosilo, ki bode tudi v
Rokodelskem domu ob 1. uri popoldne.
Kosilo, brez pijače, bode veljalo samo
1 K, zato pričakujemo, da se ga udeleži
večina.

+ **Socialna demokracija za kar-
tele.** V veliki zadregi je socialnomo-
kraška »Zarja«, katera kuje iz dragi-
nje strupeno politično orožje zoper
»klerikalce«, kakor da bi bili »klerik-
kalc« draginjo na svet spravili. Ko
smo jim dokazali, da je tudi v drugih
najbolj liberalnih in socialnodemokra-
ških državah ravna taka draginja, če
ne večja, kakor pri nas, in jih vprašali,
kdo tam draginjo povzroča, so se v
odgovor prav barabsko zagnali v naše
krščanske dame, kakor da bi njih kr-
ščansko življenje bilo krivo, če niso ži-
vila po ceni. Ko smo to podlo hujška-
nje rdečih surovin zavrnili in njihove
za delavstvo preračunjene predebele
laži razkrili, je rdeča »Zarja« te stvari
kar molče prezrla in zato, da bi svojo
zadrego prikrila, prihaja zopet z novi-
mi nesramnostmi na dan. Trdi namreč,
da smo mi pravili, da si je »social-
na demokracija draginjo izmislila«. Večje
laži kot je ta si pošten človek
ne more misliti. Ravno naš list je po-
novno opozarjal na velekapitalistične
špekulacije in na podraženje premoga,
špirta, moke, sladkorja, sploh vseh iz-
delkov, dočim ni imela »Zarja« druge-
ga v ustih, kakor argentinsko meso,
in šele zdaj je začela »Zarja« za nami
korake ubirati in nekaj pisati tudi o
drugih podraženih živilih. Ali ni to im-
pertinenca prve vrste? Socialni demo-
kratje ne morejo na Slovenskem priti
do kake politične veljave in udejstvo-
vanja po poštenih potih, zato pa laže-
jo in pripovedujejo take stvari delav-
cem, da bi morali socialni demokratje
sami proti temu protestirati, da jih
imajo njih voditelji za tako neumne.

Pravijo, »da ni nobenega sredstva zo-
per draginjo v kapitalistični družbi in
da se vse to roparstvo ne bo odpravilo,
dokler ne bo ljudstvo samo svoj go-
spodar«. Kaj se pa potem koračite in
grdušate, če vse skupaj nič ne poma-
ga? Če pa mislite z ulico in s silo in
z generalnimi štrajki draginjo odpra-
viti, pač lahko dosežete, da bo par
»prokletih klerikalcev« na laterni vi-
selo in da ne bo v Ljubljani opoldan
nič več zvonilo, **sit pa od tega ne bo no-
beden!** Kaj se z generalnimi štrajki do-
seže, nas uči zadnji štrajk na Angle-
škem, ki je prinesel poleg splošne dra-
ginje vseh izdelkov in podraženja
transporta še 250 milijonov kron škode
na narodnem premoženju. Kako pa na-
silna revolucija na življenje ljudskih
slojev vpliva, to nam pove zgodovina
francoske revolucije, ko je od Robes-
pierra izgnani veliki kapital z medna-
rodnimi mahinacijami kmalu povzro-
čil draginjo in lakoto po celi Franciji.
Ravno take razmere je ustvarila so-

cialnodemokratska komuna leta 1870
na Francoskem, ko je moralo delavstvo
v socialnodemokratski vzdržavi na-
mesto obetanih pečenk in rajske mane
jesti miši in podgane. Sicer pa ni treba
iti po vzgleda tako daleč, saj smo lan-
sko leto na Portugalskem doživeli re-
volucijo, pod katere nasledki še sedaj
trpi delavsko ljudstvo. Hinavstvo naše
socialne demokracije se drastično ka-
že v tem, da je poprej v svojih listih
vedno neznansko kričala proti karte-
lom, zahtevala, naj se proti tem izže-
malcem ljudstva uvedejo najstrožji
zakoni, sedaj se pa kar naenkrat za te
kartele potegujejo! Današnja »Zarja« se
naravnost boji, da bi se sklenil od S.
L. S. predlagani zakon zoper kartele in
se vprašuje: »Kaj hočete s protikartel-
nim zakonom?« »Zakon zoper kartele
je farbarija!« »Z zakoni zoper kartele
se nič ne doseže!« — Zakaj ste pa preje
zakone zoper kartele zahtevali, zakaj
se pa v kartele zaletavate, če pa veste,
da se jim ne more do živega! Ali ste se
preje hlinili ali se pa zdaj lažete. —
»Zarja« pravi: »Odprite meje, odpra-
vite carine za industrijske in agrarne
pridelke, omogočite konkurenco, pa se
bo draginja vsaj nekoliko znižala.« —
Kakšna naivnost! Na Angleškem je vse
to vpeljano in vendar se karteli mno-
žijo in ljudstvo je še na slabšem kakor
pri nas v carinski »klerikalni« Avstriji
in »konservativni« Nemčiji. Tako to-
rež, **veleroparske kartele zahtevate, da
jih pri miru pustimo, zaganjate se pa
v nedolžne krščanske žene, ki občutijo
draginjo veliko hujše kakor »Zarjin«
urednik!** Shod »zoper draginjo«, ki ga
socialna demokracija v Ljubljani skli-
cuje, ni nič drugega kakor švindal.
**Stranka, ki se tako toplo zavzema za
kartele,** da bi se ja noben zakon zoper
nje ne sklenil, **stranka, ki jemlje v za-
ščito tiste veleroparske organizacije, ki
so sedanjno neznosno draginjo zakrivi-
le, stranka, ki se tako strahovito boji,**
**da bi nobeden veleindustrijski dra-
žilcem na prste ne stopil,** taka stranka
lahko sklicuje shode, kolikor jih hoče,
ti shodi so in ostaneje le slepilo in
imajo samo ta namen, da dobe različ-
ni rdeči pisuni in strokovni tajniki
priliko ljudstvo farbat in zopet nabra-
ti kaj grošev za suhe socialnomo-
kraške kase. Le sklenite revolucijo, mi
se je prav nič ne bojimo, izženite vse
duhovne in patre in nune, porežite vrvi
pri vseh zvonovih in utopite vse kleri-
kalce v Ljubljani, ljudstvo se bo po-
tem desetkrat slabše godilo. Sicer pa
je v Avstriji ljudstvo zadosti razsodno
in pametno, da rdečim hujšakom ne
bo na lim šlo in zato so vsi njihovi shodi
prazno bobnenje in ropotanje.

+ **Iz deželnega stavbnega urada.**
Imenovani so stalni praktikantje: Kos-
mač, Kalicky in Vanek.

+ **Ljudska šola v Poljanah** se raz-
širi v štirirazrednico, v Brusnicah se
dovoli trirazrednica.

+ **V čestni odbor višnjegorski** je
imenovan Jožef Erjavec, župan v
Dragi.

+ **Vaditeljski zbor Zveze Orlov** na-
znanja bratskim odsekom, da se pelje-
mo v Petrovce s tistim poštnim vlakom,
ki gre ob 4. uri 50 minut iz Ljubljane.
Bratje, ki bivajo v bližini Rakeka, Bre-
zovice, Ljubljane, Zaloga, Litije, Zagor-
ja, Trbovelj, Zidanega mostu in dalje ob
južni železnici, naj vstopijo v določeni
vlak kar na omenjenih postajah, kjer
dobe tudi vozne listke do Celja za po-
lovično ceno. Bratje iz Gorenjskega in
iz kamniškega okrožja, naj pa pridejo
že v soboto zvečer v Ljubljano in se zbe-
ro od pol 8. do pol 9. ure v »Ljudskem
domu« v telovadnici, kjer se jim dolo-
čijo prenočišča. Priglasite se enkrat
člane, ki žele prenočevati v Ljubljani.
Polovična vožnja je dovoljena samo po
južni železnici. Bratje telovadci, ki
bodo nastopili pri javni telovadbi, naj
prinesejo snažno telovadno obleko seboj!
Na zdar!

+ **Kamniško okrožje Orlov** bo pri-
redilo javno telovadbo 17. septembra v
Ihanu. Spored: Ob 1. uri preskušnja za
nastop; ob 1/4. uri javna telovadba. Po
telovadbi nagovor Zvezinega predse-
dnika br. dr. Lovro Pogačnika. Ob 5. uri
okrožni občni zbor; zatem ustanovitev
Orla v Ihanu. — Okrožna predsedstva.

**Blejska umetniška razstava in
naša slovenska moderna.** K tozadavnim
noticam našega lista smo prejeli in ob-
javljamo to-le pismo: »Slavno ured-
ništvo! Preverjen, da ste pripravljeni
varovati objektivnost, Vas uljudno pro-
sim, da v svojem cenjenem listu »Slo-
vencu« priobčite to-le konstatiranje:
»Slovenec« se je zadnje dni ponovno v
noticah bavil z blejsko umetniško raz-
stavo in pri tej priliki slovensko mo-
derno ostro obsodil kot strujo, ki ji
je odrekati vsakršna umetni-
ška kvaliteta. Pri tem je dopisnik na-
vajal poročilo ljubljanskega uradnega
lista »Laibacher Zeitung«, kakor da je
to poročilo izreklo prav taisto obsodbo.

To pa ne odgovarja istini, kajti moje
poročilo ne obsoja slovenske moderne,
ampak graja edinole prenačljivi in ne-
premišljeni način prireditve, graja, da
so na Bledu naši najboljši umetniki,
med katere prištevam v prvi vrsti »Sa-
vane«, sorazmerno premalo zastopani,
dočim je še nedozorelim slikarjem, ka-
kor podobarjem prepuščen preobil pro-
stor, kar ima za posledico, da kopa ne-
zornih, diletantskih stvari duši in ubija
razstavljene dozorele umetnine, vsled
česar je vtisk razstave za slovensko
umetnost neugoden, ker vzbuja sodbo,
da imamo Slovenci pač mnogo začetni-
kov in diletantov, dozorelih mojstrov
pa bore malo. In ba za to, da se za bo-
doče prepreči možnost take docela kri-
vične sodbe, se bori vse moje poročilo.
Če torej Vaš gospod dopisnik pri svo-
ji obsodbi slovenske moderne, ki je se-
veda njegova stvar, navaja tudi moje
poročilo, kakor da je ono obsodilo slov-
modernike, se je v hitrici zmotil. V
meni, ki se že dolgo vrsto let po svo-
jih slabih močeh v dolgi vrsti podlist-
kov, poročil in polemik, trudim uvelja-
viti pomen in način slovenskih moder-
nikov, ne bi bil smel iskati opore. Vobče
pa podpisana poročila v uradnem listu
nimajo prav nič večje veljave nego po-
ročila kateregakoli lista. — Ker mi je
do tega, da se mi ne pripisuje, česar
nikdar trdil nisem, Vas prosim, da bla-
govolite te vrstice objaviti na taistem
mestu, na katerem so izšle notice, ki
so se po pomoti opirale na moja izjava-
nja. — Hvaležen na objavi teh vrstic z
velespoštovanjem profesor Fr. Kobal. V
Ljubljani 4. septembra 1911.

+ **Imenovanje.** Cesar je imenoval
deželnega šolskega nadzornika v Grad-
cu Petra Končnika za dvornega svet-
nika.

+ **Podraženo pivo.** Iz Budjejevic
poročajo, da so sklenile pivovarne na
južnem Češkem, podražiti pivo za 2 K
pri hektolitru. Radovedni smo, na kak-
šen način bodo socialni demokrati to
draginjo odpravili.

+ **Z Vač.** Politični shod na Vačah
je včeraj 3. t. m., priredila »Kmetška
Zveza« za moravsko dekanijo. Deželni
odbornik dr. Pegan je temperamentno
in z duhovito ironijo razkrinkal na-
prednjake, pojasnil napredne laži ter
pokazal v pravi luči bolj naprednjakov
zoper vero, cerkev in duhovščino. Proč
s stranko ljudskih sleparjev! Njih moč
obstoja v časniskarskem popirju, lažeh,
hinavščini in nezaslišani propalosti.
Ljudstvo bo obračunalo pri volitvah z
ono stranko, ki je s pomočjo pijače in
nikdar izpolnjenih obljub prišla do za-
lostne zmage. Svoje ga moštva ne bodo
naši možje prodali za pijačo, kake tem-
pljance ali kako obljubljeni ruto. Z iz-
dajalci kmeta se noben snažen človek
ne bo pečal. Iz dna duše se bo sramoval
vsak razsoden mož sprejeti od slabo-
glasne stranke kako takozvano odbor-
niško »čast«. Naprednjaki za našo obči-
no niso prav nič storili. Razmere so pa
na Vačah take, kakoršen je župan. Pe-
ruci mora plesati, kakor mu gode na-
predna stranka. Naprednjaki so poslali
tudi nekega tuja v vežo špijonirat. Kar
je ta gost slišal bomo najbrže brali ne-
koliko pofarbano v liberalnih časopisih.
Ko je še litijski župan podal možem do-
kaj praktičnih nasvetov glede volitev,
so se možje navdušeno razšli. Dr. Pe-
gan pa je stopil k liberalnemu županu
vprašat, če imajo v Jeklinovi gostilni li-
cenco za godbo, s katero so nas med
zborovanjem zabavali. Župan je ves
bled priznal, da je na Vačah to nezna-
na stvar. Niti 1 vinarja še ni dobil za
dovoljenje godbe in plesa. Zakaj ne?
Zato, ker se gode in pleše samo v libe-
ralnih gostilnah in sicer brez licence v
petek in svetek, včasih celo med služ-
bo božjo, večkrat daleč čez polnoč. Bog
je visoko, a car je daleko. Tako ne sme
iti dalje!

+ **Nesreča ali neprevidnost?** Po-
sestniku Francetu Smrkolj v St. Ožbal-
tu, po domače Rzinu, je v petek, 1. sep-
tembra slammoreznica odrezala vse
prste desne roke in mu povrhu tega še
roko pretrla; prepeljali so ga v Ljub-
ljano v bolnišnico. Bodite pazni pri
slammoreznicah!

+ **Umrli** je dne 1. septembra v
Veštru pri Stari Loki občesposhtovana
Elizabeta Hafner, roj. Logonder, vulgo
Pertetova mati, v visoki starosti 94 let.
Pokojnica je bila v življenju zgled po-
božne in skrbne matere. Naj v miru
počiva!

+ **Umrli** je v St. Petru na Krasu v
soboto, 2. septembra, g. Matej Medica,
lastnik parne pile.

+ **Velik lov na divje koze** se vrši
dne 11. in 12., oziroma 13. septembra v
Kamniški Bistrici. Hribolazci naj te tri
dneve opuste hojo po teh planinah in
hribih, da se ne pripeti kakšna nesreča.

+ **Iz Trebnjega** se nam poroča: V
naši okolici razsaja že več mesecev epi-
demija — oslovski kašelji. Le malo hiš
z otroci se dobi, kjer bi te grde bolezni
ne bilo. Ker se zdaj bliža začetek šol-

skega pouka, prosimo merodajne
faktorja, da preprečijo še večje razšir-
janje. Naj se torej začetek šolskega
pouka odloži ali pa vsaj otroci iz hiš,
kjer je bolezen, v šolo ne pustite. Zdrav-
nika nujno potrebujemo in prosimo de-
želni odbor, da ga nam pošlje.

+ **Iz Semiča.** Na Rečicah bo kmalu
dograjena nova šulferajnska šola, da se
v jeseni preseli iz zasebne hiše v novo
poslopje. Starši so pričeli uvidevati bla-
goslov te nemške kulture. Baje jih je že
14 naznanilo svoj izstop v prihodnjem
letu. Slovenski otroci v tej šoli so kon-
cem leta neumnejši kakor v pričetku,
kar pa ni čuda, ko ne razumejo besedi-
ce nemškega in učitelj nič slovensčine.
Kako trpi v takih razmerah verska in
npravna vzgoja, ni treba še posebej po-
udarjati. Koliko časa bomo še čakali na
zakon, ki bo zabranjeval otrokom ob-
iskovati šolo, kjer ne razumejo učnega
jezika? Kar je dovoljeno Nemcem na
Dunaju, zakaj bi vsaj eno desetino tega
ne bilo dovoljeno Slovencem na Kranj-
skem? Ako ni mogoče odpraviti analfa-
betov, vsaj z umetnimi sredstvi bi se
jih ne smelo gojiti.

+ **Katehetsko društvo s sedežem v
Trstu.** C. kr. namestništvo je potrdilo
pravila našega društva. Sklicujem to-
rej ustanovni občni zbor na dan 11. sep-
tembra t. l. na Kozino v hišo g. Dobrile
z nastopnim vspeedom: 1. Čitanje pravil;
2. volitev predsednika, štirih odbor-
nikov in dveh uverovateljev računov;
3. slučajnosti. — Ob končanem dnev-
nem redu zborovanje Sodalitatis Ss.
Cordis. — Milko Šašel, sklicatelj.

+ **Maščevanje odpuščenega delav-
ca.** 26letni težak Mihael Madon, stanju-
joč v Rojanu pri Trstu, je bil v službi
pri trdnici Truden. Ker je nekaj ukra-
del, so ga odpustili. Predvčerajšnjem
zvečer je na trgu Stazione srečal maga-
cinerja iste trdnice, Karla Debevca, in
ker je smatral, da je on povzročil nje-
govo odpoved, ga je nakleščil na tak
način, da mu je pustil prav vidne zna-
ke maščevanja. Madona so aretirali.

+ **Trije požari v Trstu.** Včeraj zju-
traj ob 4. uri 45 minut se je unela stre-
ha neke lope v barkovljanski tovarni
konserv. Zažgala je brčkone iskra iz lo-
komotive. Ogenj, ki se je razširil tudi
na sosednje poslopje, so pogasili na
mesto došli gasilci. Škode je 5000 K. —
Ob sedmi uri 45 minut je začelo goreti
blizu Katinare na zemljišču Ivane Ma-
rije in And. Čoka iz Lonjerja. Požar je
uničil del hoste. — Včeraj ob 5. uri po-
polden se je unel gozdnič pod Sv. Kri-
žem. Zgorelo je okoli 10.000 štirjaških
metrov. Ogenj so pogasili domačini.

+ **Cesar** je podelil deželnemu šol-
skemu nadzorniku v Trstu Francu Ma-
tejiču red železne krone III. razreda.

+ **Ogenj na Vrhniki.** Sinoči ob pol-
osmih zvečer je pričel goreti g. Lenar-
čiča kozolec na Vrhniki ob novi cesti.
Bliskoma je bila vsa stavba z obilnim
senom v ognju. Zažgal je neki Kanc,
bivši Lenarčičev hlapec, ki ga je mor-
al le-ta radi pijančevanja odsloviti.
Požigalec že sedi v vrhniškem zaporu.
Velika sreča pri vsej nesreči je bila,
da je bilo ozračje popolnoma mirno,
sicer bi bil lahko včerajšnji večer pri
občutnem pomanjkanju vode usode-
poln za vrhniški trg.

+ **Gasilska avtomobila,** ki ju je v
Nürnbergu naročila zagrebška mestna
občina, sta došla v Zagreb. Na enem
je nameščena brizgalna in kratka ga-
silna orodja, na drugem je lestva in
prostor za moštvo.

+ **»Požar strasti«,** drama Josipa
Kosorja, so 30. t. m. prvič vpriporili na
zagrebškem gledališču. Dosegla je lep
uspeh.

+ **Poneverjenje v zagrebški me-
ščanski pekarni** so odkrili te dni;
manjka krog 1000 K. Blagajnik je po-
begnil.

+ **Velik požar.** Iz Sarajeva poroča-
jo, da je v Hadžičih pogorela ondota
parna žaga in ogromno skladišče lesa.
Pogorele so tudi tri hiše s stranskimi
poslopji. Brzjavne zveze v okrožju 300
metrov so ob železnici uničene. Škode
je 300.000 kron.

+ **Uboj posledica pijanosti.** V Pri-
dvorju v djakovskem okraju so se opiti
kmečki delavci sprli med seboj ter je
bil pri tem ubit Franjo Sentivanac,
Marko Greganović pa oklan.

+ **Kmete je osleparil s srečkami**
posestnik Ščukanec v Vel. Trgovistu.
Prodal jim je srečke brez vsake vred-
nosti, čez nekaj časa pa jim naznanil,
da so njih srečke izžrebane, a za izpo-
slovanje denarja je treba najeti »od-
vetnika« v Budimpešti. Ta fingirani
odvetnik pa je seveda zahteval predu-
jema, katerega bi tudi dobil, da ni sle-
parije odkril tamošnji občinski notar,
kateremu se je obširna korespondenca
kmetov sumljiva zdela. Ščukanec in
dva njegova pomagača so zaprli.

+ **Hotelir pobegnil.** Iz Zagreba je
zginil najemnik hotela »Royal« in pu-
stil nad 10.000 K dolgove.

Ljubljanske novice.

Ij **Duhovnih vaj za učitelje** se udeležuje letos 40 gospodičen. Vodi jih preč. P. Weidinger.

Ij **Gledališka sezona** v deželni gledališču se začne v soboto 16. septembra.

Ij **Obiskal** je danes naše uredništvo g. profesor Dragutin Franič iz Gospiča, ki v naučne svrhe potuje po slovenski deželi, da spozna naše kraje in ljudstvo v anthropogeografskem oziru. Pri tej priliki je našemu uredništvu podaril svoje delo: Plitvička jezera in njegova okolica (Zagreb, Schmid, 440 str., cena 10 K). Znamenita znanstvena monografija, s katero si je avtor tudi v inozemstvu stekel laskavo priznanje. (Glej n. pr. Allgemeiner Literaturblatt, 1911.) Knjiga je s slikami krásno opremljena in ima veliko vrednost, tako za geografa, historiografa, zoologa, botanika in etnologa, kakor za vse, ki se zanimajo za lepoto bratske hrvaške dežele.

Ij **Umrli** je včeraj po dolgi mučni bolezni znani ljubljanski zidarSKI mojster gospod Simon Treo. Dasi rojen Italijan, se je v Ljubljani popolnoma vdomačil in dobro govoril slovensko z laškim akcentom. Rajnik je bil v Ljubljani radi svoje živahnosti, ljubeznivosti in šegavosti povsod priljubljen in znan po celem mestu. Niti dolgoletna njegova bolezen mu ni zmanjšala njegovega humora in se je iz nje šalil. Pokojnik je bil velik dobrotnik ubogih. Zdravje je iskal na Gorenjskem, a bilo je prepozno. Včeraj popoldne ob pol štiri je umrl. Prepeljali so ga v Ljubljano. Pokopan bo jutri ob 5. uri. Sožalje njegovi čislani rodbini. Rajnik je vestno izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Svetila mu večna luč!

Ij **Nogometna tekma**. Včeraj popoldne se je vršila na velikem travniku ob Lattermanovem drevoredu nogometna tekma med S. F. K. Hermes in hrvaškim F. K. Concordia iz Zagreba. K tekmi je došlo več tisoč občinstva, ki je z zanimanjem sledilo igri. Končni rezultat te tekme je bil 3:2; Hrvati so napravili tri gole. Slovinci, ki so imeli pred odmorom svojo pozicijo pri Lattermanovem drevoredu, so napravili takoj spočetka dva gola. Na slovenski strani se je opazalo, da niso tekme ostajali na svojih mestih ter da bi bilo želeli tudi v kombinaciji igre več popolnosti. Pohvaliti pa moramo slovenskega golmana, ki je bil izvrsten. Pri včerajšnji tekmi pa je prišla precej do veljave igra z glavo. Tudi Hrvati so imeli izbornega golmana, bili so sigurni v udarcih, žogo so si podajali z veliko premišljenostjo ter se je splošno opazalo, da so izborni izvežbanji. Hrvati so igrali vedno tako, da niso posamezni igralci nikdar izgubili zvez, med tem ko delajo slovenski igralci to napako, da ne igrajo skupno, marveč da se vsak preveč zanaša na se. Pri tekmah bi po našem mnenju moralo izostati izpodmikanje nasprotnika z nogami, da pade. Hrvati so odnesli prvenstvo, a to le slučajno, ker je padla slovenskemu golmanu žoga po že odbitem napadu slučajno v trdnjavo in pa, ker se je slovenski golman ranil na kolenu in seveda ni mogel tako agirati, kakor je, ko še ni bil ranjen. Tudi je bil po drugih igralcih premalo podpiran. Pri prihodnjih tekmah naj slovenski igralci pazijo, da nikdar ne izgube zveze, ker zmaga ni odvisna zgolj od elegantne tehnične izvežbanosti posameznika, marveč od složnega sodelovanja vseh igralcev. Tega pa včeraj ni bilo, kakor je tudi pričel neki izboren slovenski igralec živahno igrati šele po drugem odmoru.

Ij **Sokolska olika**. Nek trgovski vajenec Ivan L., ki je član šentpeterskega Sokola, je napadel včeraj zvečer na sv. Petra nasipu v bližini jubilejnega mosta nekega mirno idočega dijaka. Stvar je naznanjena policiji, ki naj nadebudnemu sokoliku nategne ušesa.

Ij **Nogo si je zlomil** danes zjutraj krojaški mojster Franc Gestrin. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Ij **V znamenju alkohola**. Sinoči je nek gost pošteno držal svoje kapljice v neki gostilni v Florjanski ulici. Ker ga je imel že dovolj pod kapo in je postal preveč nadležen, mu gostilničar ni hotel dati več pijače, marveč ga je mirno postavil pod kap. Razgrajoč je pa pri tem gostilničarja udaril po glavi, naposled mu je pa še pri vratih razbil 2 K vredno šipo.

Ij **Nesreča**. Ko je v soboto popoldne grof Viktor Lichtenberg v svojem stanovanju snažil samokres, se mu je ta sprožil in mu je kroglja obtičala v desnem rebro. Odpeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **S ceste**. Sinoči je nek izvošček po Trubarjevi ulici tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel in podrl nekega uradnika, čez katerega je šel konj

in voz, pri čemur je pa k sreči zaobil na glavi, rokah in nogah le lahke telesne poškodbe. Izvošček je, mesto da bi se bil za nesrečo zanimal, ponesrečenca oštel, nato pa zdirjal dalje.

Ij **S plesišča**. Ko je šel v soboto zvečer v neki gostilni v šentpeterskem predmestju nek delavec plesat, se usede na njegovo mesto nek drug gost. Ko je bil prvi s plesom končan in se povrnil nazaj k mizi, se je začel med obojema zaradi sedeža prepir, naposled sta se pa zgrabila ter pri tem zdrobila stol. Ker plesalec le ni miroval, so ga postavili pod kap.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Pavlina Škafar, rejenka, 8 mesecev. — Štefanija Žabkar, gostilničarjeva hči, 2 meseca. — Jožefa Dobrota, hirarka, 33 let. — Simon Treo, stavbenik in posestnik, 56 let. — Josip Slabe, rejenec, 2 meseca. — Feliks Smole, delavčev sin, 6 let. — Lucija Mikolič, delavka, 64 let. — Amalija Hieng, zasebnica, 79 let. — Vinko Zupan, posestnikov sin, 6 tednov. — Aleksander Öhmig, zasebnik, 62 let. — Karel Zupančič, drvarjev sin 10 mesecev. — Viktorija Smolnik, delavkina hči, 2 leti in pol. — Neža Sever, žagarjeva žena, 26 let. — Janez Petelin, dniar, 16 let. — Peter Weber, železniški nadsprevodnik, 50 let. — Bogomila Matilda Dolar, hči orožniškega stražmojstra, 3 mesece. — Mihaela Pogačnik, hči mizarskega pomočnika, 3 tedne. — Alojzija Benedik, hči trgovskega sluga, 3 mesece. — Friderik Kuritz, rejenec, 3 mesece in pol.

Ij **Izgubljeno in najdeno**. G. Alojzij Puhar je izgubil 4 bankovce po 20 K. — Gospa Amalija Kotluškova je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela manjšo vsoto denarja. — Gospa Ana Trillerjeva je izgubila album. — Nek gospod je izgubil denarnico, v kateri je imel 120 K denarja. — Čevljar Mihael Kampl je izgubil tri pare čevljev. — Delavka Lucija Hrvatič je našla zlato žensko uro, katere se dobi pri najditeljici v Zgornji Šiški št. 55.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA S. L. S.

Vrhnik, 4. septembra. Včeraj so se vršile na Vrhniki občinske volitve. Izvoljeni so v vseh podobčinah in v vseh razredih samo pristaši S. L. S. Tako bo sedelo v prihodnjem vrhniškem občinski odboru 31 naših mož brez vsake liberalne primesi. Udeležba od naše strani je bila naravnost impozantna. Nasprotniki — liberalci kakor socialisti — so bili tako poparjeni, da se niti na volišče niso upali.

BARON GAUTSCH.

Dunaj, 4. septembra. Ministrski predsednik baron Gautsch je danes odpoval v Budimpešto, da konferira z ogrskimi ministrskim predsednikom glede uvoza argentinskega mesa.

GENERALNI ŠTRAJK ŽELEZNIČARJEV?

Dunaj, 4. septembra. Danes se vrši tukaj konferenca socialnodemokratske železničarske organizacije, ki z ozirom na žalostne razmere železničarstva ugiha, bi li ne kazalo proglasiti pasivno rezistenco oziroma generalni štrajk vsega avstrijskega železničarskega osebja. Tudi v Pragi se posvetujejo češki železničarski uslužbenci in namepravajo predlagati generalni štrajk po angleškem vzoru.

VODNI ZAKON.

Dunaj, 4. septembra. Vlada namerava vložiti v zbornici novelo k zakonu o vodnih cestah.

DR. GESSMANN.

Dunaj, 4. septembra. Glasom korespondence »Austria« bo dr. Gessmann v kratkem pozvan v gosposko zbornico.

NEZGODA BUDIMPEŠTANSKEGA ZBORNEGA POVELJNIKA.

Budimpešta, 4. septembra. Pri velikih vajah je zborni poveljnik general Viktor Schreiber padel s konja in se tako poškodoval, da so ga morali v avtomobilu peljati domov. General Schreiber namerava prositi za vpokoje-nje.

MONA LISA.

Pariz, 4. septembra. Tudi najnovejši sledovi za tatovi Mone Lise niso privedli do nobenega uspeha.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvidna zračna temperatura v 24 ur
3	9. zveč.	740,3	18,5	sl. sever	brezvev.	
4	7. zjut.	739,9	12,2	sl. jvzh.		0,0
	2. pop.	737,5	30,2	sl. jug.	del. jasno	
Srednja včerajšnja temp. 18,6 norm. 16,0.						

2649

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš predobri soprog, ožir. oče, brat, stric in svak, gospod

SIMON TREO

podjetnik in posestnik

včeraj popoldne ob pol 4. uri v 56. letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bode v torek dne 5. septembra 1911 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 23/25, na pokopališče pri Sv. Križu, kjer bodo njegovi zemski ostanki položeni v lastno grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani in v več drugih cerkvah.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

Ljubljana, dne 4. septembra 1911.

Žalujoči ostali.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Pianino

popolnoma nov iz naravnega orehovega lesa, s tremi pedali in modulatorjem, moderno konstrukcijo, krasnim glasom in vnanjostjo, osobito pripraven za izobraževalna društva ali gg. učitelje, se takoj prodaja pod tovarniško ceno. (3) Poizve se: Karlovska cesta št. 3, I. nadstropje.

Objava.

Vsem svojim cenj. p. n. odjemalcem uljudno naznanim, da je bil moj dosedanji poslovodja Matija Terlep, z dne 6. julija t. l. iz moje službe odpuščen ter isti nikakor ni več opravičen sprejemati naročila v mojem imenu. Zajedno opominjam vse one osebe, katere trosijo o moji tovarni vozov, neresnične slabe vesti, da bodem v takih slučajih najstrožje postopal ter jih bodem sodnijsko zasledoval.

Peter Keršič

TOVARNA VOZOV, Sp. Šiška.

2597

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, kleti itd., sobe in kuhinja z razgledom na cesto, odda se za novembrov termin v I. nadstropju I. ljubljanskega delavskega konsum. društva številka 15 na Zaloški cesti.

Oddaja načelnik društva, Alojzij Kocmur v pisarni dr. Pegana. 2611

Ključavničarski pomočnik

išče službo pri dobrem mojstru kje na deželi. Naslov: Ključavničar, pošto ležeče Vrhnika pri Ljubljani. 2596

Gostilna hotel »Vega«

v Spodnji Šiški pri Ljubljani se odda takoj v najem ali na račun. Vpraša se osebno pri lastniku Ant. Maver v hotelu »Vega« ali v Metelkovi ulici 19 v Ljubljani. 2651

V prejšnji tovarni vžigalic, potem tovarni za stroje D. Fakina

na Poljanski cesti 67

se odda takoj v najem več

lokalov

za delavnice, pripravnih za veliko mizarstvo ali tesarsko obrt, dalje za kovača, kolarja, sedlarja, lakirarja itd.

Istotam se odda tudi

velik hlev za več konj

Več pove

2638

ADOLF HAUPTMANN
V LJUBLJANI

Znanost in umetnost.

* **Nova knjižnica za mladino.** V zalogi »Katoliške Bukvarne« je izšel ravnokar 1. ilustrovani zvezek mladinske knjižnice »Dedek je pravil«, obsegajoč ljubko pripovedko »Marinka in škrtelj« ter povest »Bom že še«, v kateri slika priznani mladinski pisatelj nadučitelj Julij Slapšak na čudovito zanimiv način otroški napaki: neubogljivost in odlašanje. — Mladinoljubi, se zite po tej krasni knjižici ter privoščite našim malčkom zdrave in tečne hrane! — S to knjižico je zasnovano novo književno podjetje, kajti poleg leposlovne in ljudske knjižnice bo izdajala »Katoliška Bukvarna« poslej tudi mladinsko knjižnico. — Prvi zvezek je izšel v posebno lepi zunanji opremi s krasno na povest »Marinka« se nanašajočo sliko na ovitku in z mnogimi slikami med besedilom. — Cena 1 K 20 vin. za broširan in 1 K 60 vin. za vezan izvod.

* **Ilustrovani kašipot za Ljubljano.** Sestavil Ivan Robida s pridejanim nartom mesta Ljubljane. Cena 1 K 20 vin.; dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani ter je za tuja in domačina velike praktične vrednosti in nudi tudi za domačina mnogo novega in zanimivega. Isti kašipot se dobi tudi v nemškem jeziku.

* **Načrt Ljubljane,** zelo pregleden in natančen do podrobnosti, se dobi v dveh barvah za ceno 30 vin. in v petih barvah za ceno 50 vin. Na razpolago je v slovenskem pa tudi v nemškem jeziku.

* **Romarica.** Povest iz naroda. Pisala M. Buol, poslovenil o. Veselko Kovač, misijonar na Kitajskem. Ta resnična povest se je vršila na Tirolskem, glavni moment pa na svetovnoznani božji poti Sv. Višarjih. Izredno zanimiva in podučna povest je ponatisnjena iz »Domoljuba« in je izšla v jako lični zunanji opremi s krasno naslovno sliko. Cena za broširan izvod znaša 1 K 20 vin., za vezan 1 K 60 vin. Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Z navedeno knjigo je »Katoliška Bukvarna« podarila slovenskemu ljudstvu povest, ki se bo v kratkem med narodom tako oživela, da jo bodo babice svojim poznim vnukom pripovedovale v dolgih zimskih večerih sedeč ob gorki peči.

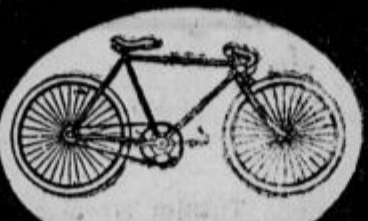
Povest je posneta po resnični zgodbi, in več oseb, ki v nji nastopajo, je še med živimi. Micka, hči premožnega kmeta, je podvržena strašni bolezni — meče jo namreč božjast. Svojo bolezen skriva pred vsakim in radi nje odreče svojo roko mizarju Kandidu, ki jo snubi, četudi ga ljubi.

Polna zaupanja se slednjič zateče k Devici Mariji ter se napoti peš iz Tirolskega na slovečo božjo pot Sv. Višarje, kjer jo Marija reši strašne bolezni.

Povest je prepletena z mnogimi zabavnimi in zanimivimi dogodki, ki blagodejno vplivajo na bravčevo srce in duha.

Knjigo, ki se dobi in naroča v »Katoliški Bukvarni«, vsem kar najtopleje priporočamo. Naše ljudstvo naj poseže po tem lepem, človeško srce oplemenitujočem čitivu.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

CYCLES KINTA K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljliva so 866

„Kinta“-kolesa.

Najbolj razširjeno jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Športna trgovina s kolesi in posameznimi deli. Popravilo koles.

Sprejme se deklica poštenih krščanskih staršev kot

učenka

v trgovino z mešanim blagom. Zmožna mora biti slovenščine v pisavi in računstvu. Starost od 15 do 17 let. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **Ivan Kopatin, trgovec, št. Vid pri Vipavi.**

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobost. elst. sred. stvo

Seydlin

Izd. O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Štev. 984.

Razpisuje se služba nadzornika za vodovod

za Radovljico in okolico v obsegu 38 km. Prosilec mora biti izkušen monter, zmožen slovenskega jezika. Ponudbe s prepisi izpričevali se naj vložijo **do 15. septembra.** Služba se lahko takoj nastopi. Plača po dogovoru.

Mestno županstvo v Radovljici
dne 1. septembra 1911. 2622

Miss Farler English lessons

15. September 15.
Dalmatinova ul. 7, II. nadstropje.
Vpraša naj se pri g. M. Tönnies, Dunajska c. 25.

Na deželi izučena prodajalka

mešanega blaga, se takoj sprejme v dobro idoči trgovini v trgu na Dolenjskem. Želi se nekoliko znanja nemščine. Kje, pove upravništvo „Slovenca.“ 2582

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri **Fr. Čudnu** trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti franciskanske cerkve. Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi. Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vozenje gratis. **Edino zastopstvo za Kranjsko!**

Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za dobavo premoga in koksa za leto 1912, eventualno 1912 in 1913 na dan 27. kimovca 1911 konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo se morajo najkasneje do 12. ure dopoldne gori omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni vposlati.

Popolna vsebina razglaša, kateri se tuuradno lahko pogleda, nahaja se v uradni „Laibacher Zeitung“.

C. kr. tobačna tovarna

Ljubljana, dne 30. avgusta 1911.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: **Miha Moškerc.**

Zahvala.

Za premnoge izraze tolažilnega sočutja in sožalja ob bolezni in smrti naše iskreno ljubljene in nepozabne soproge, matere, stare matere in prastare matere, sestre, tašče in tete, gospe

Agnete Krajc, roj. Drobnič

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Najiskrenejša zahvala za mnogobrojne vence, kateri so bili položeni na krsto rajnice in vsem onim, ki so prihiteli od blizu in daleč spremit predrago pokojnico k večnemu počitku.

Grahovo p. Cerknici, dne 2. septembra 1911.

2640

Zalujoči ostali.

Št. 28609

Razglas.

Radi razširjenega nastopa kolere v Turčiji je odredilo c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 14. avgusta t. l., št. 5935/S. petdnevno zdravstveno nadzorovanje vseh iz evropske Turčije dohajajočih oseb, kakor to že velja za dohajajoče iz Italije.

Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča in stanovanja, ravnatoko tudi poglavarji družin glede družinskih udov, naznanijo takoj vsako iz Turčije došlo osebo pri mestnem zglasevalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Zdravstveno nadzorovanje se vrši za čas petih dni, brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 31. avgusta 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica na električen obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste!

Perilo za deklice in dečke, za otroke, platno šifon, švicarske vezene, se kupi zelo ugodno, rjuhe, brisalke, prte, prtiče, nogovice, maje.

Tetra-perilo

za gospe in gospe. Kdor trpi na prehladu reumatizmu, trganju in ishiji, naj le to perilo nosi, ta poskušnja bode vsacega zadovoljila.

Vzorci so vsakemu na razpolago.

1787 (1)

Št. 1054/m. š. sv.

Razglas.

Šolsko leto 1911/1912 se prične na **mestnih ljudskih šolah ljubljanskih**

dne 16. septembra 1911

s klicanjem sv. Duha in potem takoj z rednim šolskim poukom.

Vpisavalo se bode dne **13., 14. in 15. septembra 1911 v šolskih poslopih**, to je: za I. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju v Komenskega ulici št. 17; za II. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Cozovi cesti št. 5; za III. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21 (II. nadstropje); za IV. mestno deško ljudsko šolo v novem šolskem poslopiju Na prulah št. 13, za mestno trirazrednico na Barju v šolskem poslopiju na Karolinski zemlji št. 40; za mestno nemško deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21 pri tleh; za mestno slovensko dekliško osemrazrednico v šolskem poslopiju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za mestno nemško dekliško osemrazrednico v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 19.

V novo IV. mestno deško ljudsko šolo se bodo sprejemali dečki iz II. okraja (Sv. Jakob) ljubljanskega mesta do Tranče, dalje iz predkrajev Hradekega vas in Dolenjska cesta in iz severne polovice Karolinske zemlje, končno iz Kuhnove in Domobranske ceste ter iz vzhodne polovice Streliške ulice.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se v mestne šole ne bodo sprejemali.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 22. avgusta 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.